

## ΞΕΝΙΣΜΟΙ ΕΝ Τῇ ΑΡΧΑΙΑ, ΕΛΛΗΝΙΚῇ, ΓΛΩΣΣῃ.\*

Ἐπειδὴ ἐν τῷ περὶ μύσχου ἀρθριδίῳ, ἀριθ. 37, ἐξέ-  
πεσον στίχοι τινὲς ἀλλοιοῦντες καὶ πῶς στρεβλοῦντες  
τὸ νόημα, ἐπανορθούμεθα αὐτὸ οὕτω.

**Μόσχος**, τὸ ἄρωμα, διάφορον ὅλως τούτου τὸ μύ-  
σχος = βλαστὸς καὶ νέος τροπικῶς, περὶ ἀνθρώπου  
καὶ ζῶων, ὅπερ συγγενὲς πρὸς τὸ μύσχος κατὰ Cur-  
tius. Τὸ μύσχος τὸ τὸ ἄρωμα δηλοῦν εἶναι κατὰ Fick  
ἀσιατικόν, Mushk, σημαίνει δὲ τὸν ὄρχιν κυρίως, διό-  
τι ἐκ παρεμφερῶν ὀργάνων τοῦ Moschus moschiferus  
τοῦ Λιναίου—ἐν Σιθιρίᾳ μάλιστα ἀπαντῶντος—ἐξέρ-  
χεται τὸ βαρύσμον τοῦτο ἄρωμα, ὅπερ ἄγνωστον τέλειον  
ἦτο Ἑλλησί τε καὶ Ρωμαίοις, πρῶτον δὲ διὰ τῶν Ἀ-  
ράβων, τῷ ἡ' μ. Χ. αἰῶνι, ἐγνώσθη ἐν Εὐρώπῃ, ἐν ᾧ  
παρὰ τοῖς Σίναις ἔκπαιται ἦτο γνωστόν, καὶ πρῶτος ὁ  
Marco Polo περιγράφει αὐτό. Τὸ πρῶτον μάλιστα συν-  
εχύθη πρὸς τὸ ἐξ ὁμοίων ὀργάνων τοῦ κάστορος ἐκρέον  
ύγρὸν, ὅπερ καὶ καστόριον καλεῖται, διάφορον δὲ τῇ  
τε ὁσμῇ καὶ τῇ ιδιότητι εἶναι. Σήμερον ἐξάγεται  
μύσχος καὶ ἐξ ἄλλων ζῶων, κατασκευάζεται δὲ καὶ  
τεχνητῶς. Τοῦ κάστορος μνημονεύει καὶ ὁ Ἡρόδοτος  
4, 109, ὅθεν παραδόξως μνησθένμεν ὅτι καὶ αἱ θερα-  
πευτικαὶ ιδιότητες τοῦ καστόριον ἔκτοτε ἦσαν γνω-  
σταί. Ἐν δὲ ταύτῃ ἐνύδρις ἀλίσκομαι καὶ κάστο-  
ρες καὶ ἄλλα θηρία, τῶν τὰ δέρματα παρὰ τὰς σι-  
σύρας παραρρέπτεται, καὶ οἱ ὄρχιες αὐτοῖσι εἰσὶ  
χρήσιμοι ἐς ἐσπερέων ἱασιν. (Βλέπ. καὶ Stein αὐτόθι).

M. I. ΚΕΦΑΛΑΣ.

G. E. LESSING.

## ΛΑΟΚΟΩΝ\*

\*H

## ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

Ἰσως ἐπιεικείας ἔστιν ἄξιος καὶ ὁ ποιητής. Ἡ προί-  
οῦσα μιμητικὴ αὐτοῦ δύναμις ἰδίως ἐπιτρέπει αὐτῷ  
ἵνα ἐν μιᾷ στιγμῇ θίξῃ μίαν μόνην πλευρὰν καὶ μίαν  
μόνον ιδιότητα τῶν σωματικῶν αὐτοῦ ἀντικειμένων.  
Ἄλλ' ὅταν ἡ ἐπιτυχὴς διάταξις τῆς γλώσσης αὐτοῦ  
ἐπιτρέπῃ αὐτῷ νὰ πράττῃ τοῦτο διὰ μιᾶς λέξεως,  
διατὶ ἐνίοτε νὰ μὴ δύναται νὰ προσθέσῃ καὶ δευτέ-  
ραν ἀκόμῃ, ἂν ἀξίξῃ τὸν κόπον, ἢ καὶ τρίτην καὶ  
τετάρτην ἔτι; Εἶπον ὅτι παρ' Ὀμήρῳ τὸ δικάφος π. χ.  
ἀναφέρεται μόνον ὡς ἡ μέλαινα ἢ ὡς ἡ κούφη ναῦς  
ἢ ὡς ἡ ταχεῖα ἢ ἐπὶ τέλους ὡς ἡ καλλίμιωπος μέλαινα  
ναῦς. Ἰδοὺ παράδειγμα ἐν γένει τοῦ τρόπου τῆς ἐκ-

\*) Ἰδε ἀριθ. 21, σελ. 414—417.

\*) Ἰδε ἀρ. 20, σελ. 395—397,

φράσεως αὐτοῦ. Ἐνιαχοῦ ἀπαντῶμεν χωρία, ἐν οἷς  
καὶ τρίτον εἰκονικὸν ἐπιθετον προσθέτει: Καμπύ-  
λα κύκλα, χάλκεα, ὀκτάκνημα. Πρὸς δὲ  
καὶ τέταρτον ἀσπίδα πάντοτε ἴσθην, κα-  
λὴν, χαλκείην, ἐξήλατον. Τίς διὰ τοῦτο λοι-  
πὸν δύναται νὰ κατηγορήσῃ αὐτοῦ; ἢ τίς μᾶλλον  
δὲν ἠθέλει εἶσθαι εὐγνώμων αὐτῷ διὰ τὴν μικρὰν  
ταύτην δαψίλειαν, ὅταν αἰσθάνηται ὀπόσον εὐάρε-  
στον ἐντύπωσιν δύναται αὐτὴ νὰ ἐξασκῇ ἐν εὐπρε-  
πέσι τισὶ χωρίοις;

Δὲν θὰ ἐξαγάγῃ ὁμῶς ἐκ τῆς ἀνωτέρω παραβολῆς  
δύο φίλων γειτόνων ἰδιόζουσιν ἐν τούτῳ δικαιολογίαν  
τοῦ ποιητοῦ καὶ τοῦ ζωγράφου, καθόσον ἀπλῆ σύγ-  
κρισις οὐδὲν ἀποδεικνύει, οὐδὲν δικαιολογεῖ. Τὸ ἐξῆς  
θὰ δικαιολογήσῃ αὐτούς: ὃν τρόπον παρὰ τῷ ζωγρά-  
φῳ αἱ δύο διάφοροι στιγμαὶ τοδοῦτον ἐγγὺς καὶ ἀμέ-  
σως ἀλλήλαις παράκεινται ὥστε ἐλευθέρως δύνανται  
νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μία καὶ μόνη, οὕτως ἐνταῦθα παρὰ  
τῷ ποιητῇ οἱ διάφοροι χαρακτῆρες τῶν διαφόρων ἐν  
τῷ χορῷ μερῶν καὶ ιδιοτήτων τοδοῦτον ταχέως καὶ  
ἐν τοιαύτῃ συντομίᾳ ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλοις, ὥστε  
πιστεύομεν ὅτι ἀκούομεν πάντα διὰ μιᾶς.

Καὶ ἐνταῦθα, λέγω, λίαν λυσιτελεῖς παρίσταται τῷ  
Ὀμήρῳ ἡ ἐξαίρετος αὐτοῦ γλῶσσα, καθόσον παρέχει  
αὐτῷ οὐ μόνον πᾶσαν δυνατὴν ἐλευθερίαν περὶ τὴν  
συσσώρευσιν καὶ σύνθεσιν τῶν ἐπιθέτων, ἀλλὰ καὶ  
ἐν τοιαύτῃ ἐπιτυχεῖ διατάξει παρουσιάζει τὰ συσσε-  
σωρευμένα ταῦτα ἐπιθετα, ὥστε ἡ ἐπιβλαβὴς διακο-  
πὴ τῆς σχέσεως αὐτῶν μετριάζεται ἐκ τούτου. Αἱ  
νεώτεροι γλῶσσαι στεροῦνται μιᾶς ἢ πλείονων τῶν  
ἀρμοδιοτήτων τούτων. Ἐκεῖναι ἐξ αὐτῶν, ὡς ἡ γαλ-  
λικὴ π.χ. αἵτινες τὸ καμπύλα κύκλα, χάλκεα,  
ὀκτάκνημα ἀναγκάζονται νὰ παραφράσωσι διὰ  
τοῦ: «οἱ καμπύλοι τροχοί, οἵτινες ἦσαν ἐκ μετάλλου,  
ἔχοντες ὀκτὼ ἀκτῖνας», ἐκφράζουσι μὲν τὴν ἰδέαν, ἀλ-  
λὰ καταστρέφουσι τὴν εἰκόνα. Καὶ ὁμῶς ἐνταῦθα ἡ ἰ-  
δέα, οὐδὲν σημαίνει ἐν τῇ εἰκόνι τὸ πᾶν ἔγκειται  
ἐκεῖνι δ' ἀνευ ταύτης καθίσταται καὶ τὸν ζωγράτου  
ποιητὴν ὡς τὸν μᾶλλον ἐνοχλητικὸν καὶ ἀδόλεσχον  
συγγραφέα τοῦτ' αὐτὸ ὑπέστη ὁ καλὸς Ὀμηρος πολ-  
λάκις ὑπὸ τὴν γραφίδα τῆς εὐσυνειδήτου κυρίας Da-  
cier. Τοῦναντίον ἡ ἡμετέρα γερμανικὴ γλῶσσα δύνα-  
ται μὲν νὰ μεταβάλλῃ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ Ὀμηρι-  
κὰ ἐπιθετα εἰς ἐξ ἴσου σύντομα συνώνυμα, οὐχ' ἥττον  
ὁμῶς καὶ ἡ ἐπωφελεῖς τούτων διάταξις ἥκιστα δύνα-  
ται ν' ἀπομνησθῇ τὴν ἐλληνικὴν. Λέγομεν μὲν «στρογύ-  
γυλοι, χάλκεοι, ὀκτάκνημοι,» — ἀλλὰ τὸ «τροχοί»,  
ἀκολουθεῖ κατόπιν. Τίς δὲν αἰσθάνεται ὅτι τρία διά-  
φορα κατηγορούμενα πρὶν ἢ γνωσθῇ τὸ ὑποκείμενον,  
δὲν δύναται ἢ νὰ παραστήσωσιν ἀσθενῆ καὶ συγκε-  
χυμένην εἰκόνα; Ὁ Ἕλλην συνδέει τὸ ὑποκείμενον  
ἀμέσως μετὰ τοῦ πρώτου κατηγορουμένου, τὰ δὲ λοι-  
πὰ ἀφίσιν ἐπόμενα, λέγων: «καμπύλα κύ-  
κλα, χάλκεα, ὀκτάκνημα. Οὕτω δὲ διὰ μιᾶς  
γνωρίζομεν περὶ τίνος ὁμιλεῖ, ἐξοικειούμενοι κατὰ  
τὴν φυσικὴν τάξιν τοῦ σκέπτεσθαι πρῶτον μετὰ τοῦ  
πράγματος καὶ εἰτα μετὰ τῶν παρεπομένων αὐτοῦ.  
Τοῦ πλεονεκτήματος τούτου στερεῖται ἡ ἡμετέρα  
γλῶσσα ἢ πρέπει νὰ εἰπῶ ὅτι κέκταιται ταύτην,

1) Ἰλιδ. Ε. στ'. 722.